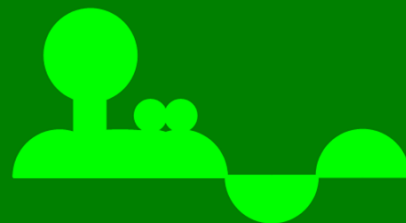

Nieuwsbrief

Landschapsbeheer Oss | Juni 2017 | Jaargang 17 | Nummer 70

Redactie Richard Ceelen, Dick Roza, René van Dorst, Jan Oomen | **E-mail** redactie@landschapsbeheer-oss.nl
Redactieadres Redactie Landschapsbeheer Oss, Braakstraat 46, 5345 XB Oss

Contact

Landschapsbeheer Oss

Tolstraat 3
5342 NH Oss
T 0412-474322
I www.landschapsbeheer-oss.nl
E info@landschapsbeheer-oss.nl

Voorzitter

Ronald Widdershoven
T 0412-631362
E voorzitter@landschapsbeheer-oss.nl

Secretaris

Hanny Wagemakers
T 06-18353309
E secretariaat@landschapsbeheer-oss.nl

Penningmeester

Jan Ploegmakers
T 0412-641500
E penningmeester@landschapsbeheer-oss.nl

Redactie, Werving & Vrijwilligerscontact

Dick Roza
T 0412-642368
E pr@landschapsbeheer-oss.nl

Redactie & Website

Richard Ceelen
T 06-54218521
E redactie@landschapsbeheer-oss.nl

Juridisch Adviseur

Maarten Furnée
T 0412-454204
E juridischadviseur@landschapsbeheer-oss.nl

Werkplaats Natuur, Landschap & Cultuurhistorie

Henk Smouter (Projectcoördinator)
Tolstraat 3
5342 NH Oss
T 06-54288252
E hs@werkplaatsnlc.nl

Coördinator Beheer

Tonnie van Hooff (Projectcoördinator)
Tolstraat 3
5342 NH Oss
T | 06-37456820
E tvh@werkplaatsnlc.nl

Landerij VanTosse

Hanny Wagemakers
T 06-18353309
E secretariaat@landschapsbeheer-oss.nl

De Stichting Landschapsbeheer Oss is gevestigd te Oss en ingeschreven bij KvK Oost-Brabant onder nummer 17105068 Rabobank Oss, NL94 RABO 0170 4198 94

Landschapsbeheer Oss

Inhoudsopgave

Waar werkten we	2
Vier nieuwe locaties erbij!	2
Afscheid van Wine Widdershoven	4
Bosopzichter Willie Sommerdijk gehuldigd	5
Hemelrijkse Waard geopend	6
Geslaagde opschoondag in Oss	9
Kort Nieuws	10
Werkgroep Landschapsbeheer	15

Colofon

Nieuwsbrief Landschapsbeheer Oss

Juni 2017, jaargang 17, nummer 70, oplage 525.

Kopij

Wij nodigen graag iedereen uit om een bijdrage te schrijven voor de nieuwsbrief!

U kunt uw bijdrage met of zonder illustraties mailen naar redactie@landschapsbeheer-oss.nl.

De sluitingstermijn voor kopij voor de volgende nieuwsbrief is 1 september 2017.

Foto's voorpagina

Boven: Gat van de Dam

Linksonder: nieuwe schapenweide in de Stelt

Rechtsonder: werken aan entrepunt Cereslaan Oss

Week van de natuur

De week van de natuur is een initiatief van de gemeente Oss. Diverse organisaties, waaronder Landschapsbeheer Oss, werken hier aan mee. De week van de natuur vindt plaats van zaterdag 10 juni tot en met zondag 18 juni. De week staat in het teken van natuur en biodiversiteit in Oss en omgeving. Landerij VanTosse als onderdeel van Landschapsbeheer Oss neemt hier ook aan deel. En wel op zaterdag 17 juni, tussen 11 en 16 uur. Met een "Walking of cycling dinner".

Landerij VanTosse wil op deze dag laten zien met welke activiteiten men bezig is. De heemtuin is open, er is deskundige uitleg over de tuin met rondleidingen. Het gehele natuurgebied De Stelt is het werkgebied van Landerij VanTosse. Binnen dit gebied kunnen bezoekers wandelen of fietsen langs de kraampjes en kennis maken met de heerlijke producten uit de streek. De wandelfietsroute komt langs alle kraampjes. Bij de kraampjes kan van allerlei lekkers geproefd worden. Denk aan een bierproeverij van de bierbrouwers in het hopveld, honing en honingproducten van de imkers nabij de bijenstal, Cranberry-ijs van de ijszaak in de Tuinderij, fruitproducten langs de Fruitallee of in de boomgaarden. Ook het herinneringsbos is open voor nadere uitleg. Kortom er is van alles te beleven. De bezoekers krijgen een routekaart met tegoedbonnen voor gratis proeverijen. Het wordt heel erg leuk. Er loopt ook een treintje waar mensen die moeilijk ter been zijn met mee kunnen en als er plek is mogen ook anderen mee. Dus kom heerlijk genieten bij Landerij VanTosse, Laantje van Cumberland 1, Oss. Of parkeren bij de Cereslaan te Oss.

www.landerijvantosse.nl
www.landschapsbeheer-oss.nl
www.oss.nl/weekvandenatuur

Waar werkten we?

De laatste maanden werkten voornamelijk in of dicht bij Oss. Locaties als Lith, Herpen en Maren-Kessel kwamen alleen in beeld bij de nationale opschoondag op 25 maart.

Veel kleine klussen als besluit

Het entreepunt aan de Cereslaan kreeg veel aandacht. We werkten er vier ochtenden in april en mei en het project kon daarna worden afgemaakt door het aanbrengen van een laag halfverharding tussen de stammencirkels. Het Vorstengrafmonument kreeg op 1 april weer een fikse opknappbeurt en ook onze "oude" projecten, het Vierwindenbos en het Docfabos, werden ook weer eens onderhanden genomen. Paden en vijvers werden opgeschoond, eiken- en prunusopschot werd verwijderd, de bewegwijzering nagelopen en een informatiebord hersteld. Ook in de Stelt waren we actief. Er werden zo'n 2.000 stuks bosplantsoen geplant als perceelafscheiding en langs nieuw aangelegde wandelroutes. Eveneens werden oude afrasteringen langs nieuw verworven weilandjes verwijderd en werd nieuwe afrastering aangebracht. Een leuk nieuw project was het Gat van de Dam, langs de Hertogswetering (7 april). Daar verwijderden we overhangende takken langs een weiland. De werkdag van 26 mei verviel door het warme weer en werd vervangen door een uitgebreide klussenochtend op dinsdag 23 mei. In de Tolstraat werden routepalen geschilderd en berkenstammetjes geschuurd en buiten de deur werd gemaaid op de eendenkooi, gewerkt aan het boomstammetjesproject in de Stelt, bij het Vorstengraf en het Notenboomgaardje in Lithoijen.

Ook op de laatste werkdag vóór het afsluiten van deze nieuwsbrief, op vrijdag 2 juni, werden een groot aantal aparte karweitjes gedaan, zoals werken aan het entreepunt aan de Cereslaan, het plaatsen van hekken, het verven van routepalen en het afmaaien van het (helaas) veelvuldig opkomend riet op het herdenkingsbomen bos.

Dick Roza

Gat van de Dam

Het fraaie natuurgebiedje het "Gat van de Dam", gelegen aan de Polderdijk langs de Hertogswetering tussen Oss en Lithoijen, is een zogenaamde stapsteen in de ecologische verbindingzone, waartoe ook het Ossermeer in Oss en de Hamelspoel in Herpen behoren. Je ziet het als je op de Gewandeweg richting 't Wild rijdt direct rechts na de brug over de Wetering.*

Nieuwe natuur met oude historie

Vroeger was het gebiedje een stortplaats van bermmaaisel voor de gemeenten Oss en Lith. In 1995 werd het door Waterschap Aa en Maas heringericht. De voedselrijke bovenlaag werd verwijderd, de kade verlegd, de oever verflauwd en er werd een oeverwaluwenwand ingericht. Ook werden er een aantal poelen aangelegd met heel afwisselende vegetatie: oever- en moerasplanten, grassen en ruigtesoorten. Amfibieën, libellen en ruigtevogels voelen zich er thuis. Tot 2015 werd het gebied begraasd door brandrode runderen van de Agrarische Natuurvereniging de Beerse Overlaat. Hoewel het "Gat van de Dam" in zijn huidige vorm dus pas 22 jaar oud is, heeft het tóch ook een historische achtergrond. Het gebied blijkt het enige overblijfsel te zijn van de Schutlakense Dam**, die op de grens lag van de polder van Oss en Teeffelen. Die dam is afgegraven na de dichting van de Beerse Overlaat en vormde lange tijd de grens tussen de gemeenten Oss, Oijen en Teeffelen. Als gevolg van het rechttrekken en verbreden van de Hertogswetering in de jaren '30 van de vorige eeuw werd het perceel dat nu het natuurgebiedje vormt, afgesneden van de polder door de nieuwe loop van die wetering, maar het bleef grondgebied van de gemeente Oss. Het was dus een soort "overhoek" waar niemand iets mee deed. Uit verhalen die vroeger in Teeffelen werden verteld, blijkt dat de Schutlakense Dam door Franse soldaten zou zijn doorgestoken in de periode 1793-1814. Vandaar wellicht de naam "Het Gat van de Dam".

Dick Roza

** Een stapsteen is een verbreding in de ecologische verbindingzone. Het is te vergelijken met een grote parkeerplaats langs de snelweg. De inrichting van stapstenen is aan open water en oppervlakte gebonden. Per kilometer waterloop is één hectare stapsteen nodig. Zij biedt plaats aan bijzondere watermilieus en paaiplassen. Voor sommige planten en dieren biedt een stapsteen een compleet leefgebied, voor anderen vergemakkelijkt deze het langstrekken.*

***schutlaken = sluis*

Diverse kleinere klussen opgeknapt

Naast de activiteiten van onze "grote" werkgroep, waarover u hiernaast in deze nieuwsbrief kunt lezen, hebben we ook de afgelopen drie maanden met kleinere groepen vrijwilligers tal van kleine klussen opgeknapt.

Boomstambanken en speeltoestellen

Zo hielp een groep van 8 vrijwilligers op 17 maart de padenoverzetgroep van de Hazenakkervijver van Ilona van Tol met het ingraven van zo'n 100 "vangemmers" langs het 400 meter lange paddenscherm aan de Wilpertslaan (bij de Hertenkamp). De "houtploeg" uit de Tolstraat was ook zeer actief. Timmerman Gerrit van der Heijden en Leo Kuijpers maakten een picknickset voor buurtvereniging "Lichtmot" in Ussen en men is nog bezig met het maken van poorten, banken en speeltoestellen voor de natuurspeeltuin in Megen. Daar gaan we in het najaar ook veel wilgentakken vlechten. Er werden, eind mei, ook weer veel eikenstammen gezaagd door de mobiele houtzaagmachine, die nu stond opgesteld bij de natuurspeeltuin Herperduin. We hebben daar, behalve onze eigen voorraad balken en planken, ook 25 boomstambanken en 10 boomstamstoeltjes gezaagd. Deze worden nog op de juiste plaats gezet in het speelbos. Tenslotte heeft onze werkgroep uit Geffen de oeverwaluwenwand aan de Geffense Plas onderhouden.

Dick Roza

Vier nieuwe locaties erbij!

Landschapsbeheer Oss heeft recent weer vier nieuwe werklocaties kunnen toevoegen aan de circa 60 reeds die we reeds in beheer hebben.

Dat zijn het Soldatenwiel en de eromheen liggende wandelpaden in Lith/Kessel en het Kerkepad in Kessel. Het Soldatenwiel* werd op boomplantdag van 17 maart 2010 door 20 van onze vrijwilligers al eens zeer grondig opgeknapt, terwijl een groep van zo'n 40 schoolkinderen uit Lith gelijktijdig rondom het wiel en op een speciaal aangelegd dijkje honderden struiken en een aantal wilgen aanplantte. Op het Kerkepad in Kessel waren we veel recenter namelijk op 10 en 24 februari dit jaar. Verder komen er nog twee nieuwe locaties in Oss bij, namelijk de meer landschappelijke buitenrand van Wijkpark de Strepen in Ussen en de buitenrand van park de Bergsche Hoeve langs het fietspad / spoorlijn naar Geffen pal naast volkstuintencomplex De Bus in de Ruwaard. Die locaties werden vanaf 5 mei 2014 tot 2016 biologisch begraaasd door de schapen van JAZO begrazing uit Zeeland, maar nu zullen de schapen van Jos van Gaal uit Maren Kessel het werk gaan overnemen. Wij krijgen de zorg voor de natuurontwikkeling in deze gebieden, waaronder een zeer oude eikenwal in de Bergsche Hoeve.

Dick Roza

* Het Soldatenwiel: wielen zijn ondiepe, veelal ronde plassen die zijn ontstaan na een dijkdoorbraak. Het was gemakkelijker om de dijk na de doorbraak om het wiel teug te leggen, dan om het wiel weer te dempen. Het Soldatenwiel is ontstaan na een dijkdoorbraak in 1795 en daarbij zouden, volgens de legende, ook enkele soldaten zijn omgekomen. Een geschiedschrijver verhaalt: "In den nacht als den dijk brak, dan verschoof er iets in de lucht, de huizen trilden van een aardbeving, het donderde in den hemel, het water steeg dreunend over de wegen tot één wijde zee, die niet was te overzien".

Veranderingen rond Natuurcentrum Maashorst

Rondom Natuurcentrum de Maashorst in Slabroek hebben de afgelopen tijd enkele opvallende vernieuwingen en verbeteringen plaatsgevonden. Zo werd het rolstoelpad vernieuwd, een nieuwe brink aangelegd en het parkeerterrein verplaatst.

Brink met natte weide

Op het oude en smalle rolstoelpad werd een nieuwe en bredere halfverharding aangebracht, die geschikt is voor rolstoelgebruik. Langs de route kwamen nieuwe planten en veldbloemen en midden in het bos kwam een poel met terrasplateau, dat toegankelijk is voor rolstoelers. Met de aanpassingen belevan de rolstoelgebruikers de natuur optimaal. Vroeger waren er in Slabroek twee brinken. Nu is er tegenover het bezoekerscentrum een nieuwe brink aangelegd in de karakteristieke Brabantse driehoekige vorm. In overleg met de bewoners van Slabroek werd de brink niet aangelegd voor recreatief gebruik. In het verlengde van de Karlingerweg kwam een lindenlaantje. Het midden-deel werd aangelegd als een natte weide met veldbloemen. Tegelijk met de aanleg van de brink werd ook de parkeerplaats van het bezoekerscentrum verplaatst, zodat de auto's niet meer op de zandweg (Erenakkerstraat) staan. Ook de informatiepauzen kregen een andere plek. De bermsloten werden, daar waar noodzakelijk, schoon gemaakt, zodat regenwater weer goed weg kan stromen.

Dick Roza

Vijf wisentkalfjes op Maashorst

In de kudde wisenten die vanaf maart op de Maashorst lopen, zijn recent vijf kalfjes geboren. Met de volwassen dieren erbij bestaat de kudde nu uit 15 wisenten. Om het heugelijke feit van de geboortes te vieren, deelden Maashorstrangers op vrijdag 9 juni beschuit met muisjes uit aan voorbijgangers.

Groot moederinstinct

Het eerste kalfje kwam op 5 mei ter wereld, een paar dagen later, op 8 mei het tweede en het derde zag op 10 mei het levenslicht. En tenslotte werden er in het Pinksterweekeinde nog twee kalfjes geboren. De eerste weken van hun leven blijven de kalfjes dicht bij hun moeder. Het moederinstinct is bij wisenten erg groot en moeders geven dan ook veel aandacht aan hun jonge kroost. Op de Maashorst is te zien dat de koeien met hun kalfjes aak in de beschutting van het bos verblijven. Als ze wat groter zijn blijven de kalfjes veel bij elkaar, ze groeien samen op en vertonen veel sociaal en speels gedrag onder elkaar. Er zijn altijd één of meer volwassen dieren in de kudde die op zet letten. (DR)

Open dagen wisent wengebied

Na een geslaagde proef -open dag in het wisentgebied kunnen recreanten op zaterdag 1 juli tussen 14.00 en 16.30 uur en op zondag 9 juli tussen 11.00 en 13.30 uur zelfstandig het wisent wengebied bezoeken.

Twee voetgangerspoortjes

Maashorstrangers laten de bezoekers het wengebied binnen bij twee voetgangerspoortjes. Bezoekers kunnen dan alleen of in kleine groepjes het gebied in lopen (zonder hond). In de buurt van de wisentkudde zijn Maashorstrangers aanwezig. Het ene poortje is dat in het raster langs de Zevenhuizerweg in Uden. Dat is te bereiken door deze weg af te fietsen of te lopen. Na het passeren van de openstaande poort is even verderop het voetgangerspoortje. Het andere voetgangerspoortje bevindt zich in het raster langs de Udense Dreef in Uden, ter hoogte van de uitkijkheuvel. Verder is het wisentgebied toegankelijk tijdens excursies van Natuurcentrum De Maashorst. Een groot deel van het wengebied is trouwens ook goed te overzien vanaf het fiets- en wandelpad aan de Udense Dreef in Uden. (DR)

www.natuurcentrumdemaashorst.nl/agenda

Afscheid van Wine Widdershoven

Op zaterdag 25 maart is Wine, de vrouw van onze voorzitter Ronald Widdershoven, tijdens een dagje uit in Limburg geheel onverwacht overleden.

Wine werd op 26 mei 1941 in Malang op Java geboren. Haar moeder was Indonesisch en haar vader was een Elzasser, vandaar haar meisjesnaam Treiber. Wine was alom bekend als een zeer gastvrije vrouw, met een groot sociaal hart, die altijd voor iedereen klaarstond. Niet alleen voor haar eigen gezin en familie en burens, maar óók voor vrienden, kennissen en buurtgenoten. Dat had met haar Indonesische achtergrond en gevoel voor gastvrijheid te maken. Maar vooral ook was Wine beroemd om haar heerlijke Indonesische eten. Koken was haar lust en haar leven! Eén van haar beroemde creaties, "Indonesische Krabkoekjes" werd zelfs opgenomen in het boek "Brabanders koken", dat in juni 2015 werd uitgegeven door de Rotaryclub Oss-Maasland. Bij Ronald en Wine kon onverwacht bezoek altijd aanschuiven en iedereen die alleen was of wat lustte, kreeg altijd een goed gevuld Tupperware bakje mee naar huis.

Met het overlijden van Wine verloor Ronald een lieve en zorgzame vrouw, met wie hij al 50 jaar lief en leed deelde, zijn kinderen Maaike en Joost en hun partners Daniël en Daphne een altijd aanwezige moeder en schoonmoeder en de kleinkinderen Noa, Robin en Maxe een onvervangbare oma, bij wie ze altijd terecht konden. We namen met een flinke afvaardiging van Landschapsbeheer Oss en vele tienallen familieleden, vrienden en bekenden afscheid van Wine op vrijdag 31 maart in het crematorium "Waalstede" in Nijmegen, waar naast vele toespraken vooral een door dochter Maaike en kleinkind Noa samen gezongen lied iedereen diep ontroerde.

Drie maanden na het overlijden van Wine werd op haar geboortedag 26 mei door Ronald, zijn kinderen, kleinkinderen en familie een lindeboom geplant in ons herdenkingsbomenbos in de Stelt.

Dick Roza

Oss greep naast Brabantse stijlprijs 2017

Bij de bekendmaking van de Brabantse Stijlprijs 2017 die op donderdag 18 mei in de 15e eeuwse Markiezenhof in Bergen op Zoom plaats vond, is het de gemeente Oss met het project "Landerij VanTosse" helaas niet gelukt om de hoofdprijs in de wacht te slepen.

Toast op winnaar Hilvarenbeek

Landerij VanTosse had, als één van de vijf genomineerden, natuurlijk hoge verwachtingen. Daarom zat de Osse afvaardiging bestaande uit Ronald Widdershoven, Nora Servaes, Jan Ploegmakers, Jos Koolen, Leo Broekhuizen, Emmy Simons en Dick Roza (Landschapsbeheer) en Gwenny Cremers en Liselore Burgman (gemeente) dan ook op het puntje van hun stoel toen juryvoorzitter, gedeputeerde Erik van Merrienboer, om 12.45 uur in de historische zaal van de Markiezenhof de uitslag van de juryprijs bekend maakte. Maar helaas gingen zowel de jury- als de publieksprijs naar de "Andreas Schotel wandel- en kunstroute", een combinatie van landschap, natuur en kunstobjecten uit Hilvarenbeek. De winnaar, met 3.591 van de 10.975 uitgebrachte stemmen, ontving de "Stijlprijs", een trofee gemaakt door kunstenaar Simone van Bakel, alsmede een bedrag van 2.500 euro. Landerij VanTosse eindigde met 1.503 stemmen helaas op de vijfde plaats. Vóór de uitreiking van de prijs had presentator/dagvoorzitter Manuel Venderbos d.m.v. een video presentatie en een quizsessie de genomineerden nog eens de revue laten passeren en hadden de circa 60 afgevaardigden een voortreffelijke broodjeslunch genoten in de fraaie binnentuin van de Markiezenhof. Na afloop dronken alle aanwezigen nog een glaasje champagne als toast op de winnaar!

Brabantse Stijlprijs

De provincie daagt voor de Stijlprijs, die in 2014 voor het eerst werd uitgereikt, Brabantse gemeenten uit om goede voorbeelden in het zonnetje te zetten. Het gaat om gereaaliseerde ruimtelijke initiatieven, waarbij niet alleen de gemeente een rol van betekenis heeft gespeeld, maar waarbij vooral de betrokkenheid van inwoners, ondernemers en initiatiefnemers doorslaggevend is geweest. Begin 2017 zonden 45 gemeenten 82 projecten in. Daaruit nomineerde de jury in eerste instantie 18 projecten, waaronder Landerij VanTosse, en het Elzenhoekpark in Oss en het van Kleefbolwerck in Ravenstein, die in maart werden bezocht. Dat leidde tot vijf finalisten, waaronder Landerij VanTosse, die volgens de jury het beste pasten bij de beoordelingscriteria als maatschappelijke waarde, lef, doorzettingsvermogen en originaliteit.

Dick Roza

www.brabantsestijlprijs.nl

Bosopzichter Willie Sommerdijk gehuldigd

Tijdens een zeer druk bezochte receptie in het bedrijfsrestaurant van de gemeente Oss herdacht onze gemeentelijke bosopzichter Willie Sommerdijk op donderdag 6 april samen met familie, collega's en relaties het feit dat hij 40 jaar in overheidsdienst was.

Weinig vrije tijd, veel hobby's

Om wat meer te weten te komen over Willie zelf, zijn huidige werkzaamheden en zijn arbeidsverleden, hadden we een gesprek met hem in zijn kantoor, annex werk- en opslagruimte op de gemeentewerf. Daar vergadert Willie elke dinsdag met zijn medewerkers en het is ook de uitvalsbasis voor alle bosactiviteiten. Willie, die op 20 juli 1952 in Escharen geboren

werd, heeft een zoon Dennis (40) een dochter Miranda (39) en 3 kleinkinderen. Dennis was de maker van de mooie, 25 minuten durende, film over zijn vaders werk in de bossen, die tijdens de receptie op grote schermen vertoond werd. Al heeft Willie als bosopzichter maar weinig vrije tijd (hij moet dag en nacht beschikbaar zijn), tóch heeft hij talloze hobby's, zoals zwemmen, windsurfen, varen met zijn 13 meter lange boot, stijldansen en schaatsen. En iedereen kent ook wel zijn grote rol als het 's-winters vriest bij het "ombouwen" van het Ganzenven tot ijsbaan.

Laatste baan paste precies

Na het behalen van zijn hoveniersdiploma ging Willie in 1969 in dienst bij een hoveniersbedrijf. Vervolgens deed hij op 13 februari 1987 zijn intrede bij de plantsoendienst van de gemeente Ravenstein, die toen nog onder leiding stond van onze eigen Tonnie van Hooff. Een aantal jaren later verruilde hij zijn baan voor die van toezichthouder/badmeester van het openluchtzwembad De Kriekput in Herpen, waar hij nog opklom tot chef-badmeester. Na de privatisering van het zwembad, werd hij aangesteld als beheerder van sporthal "de Hoge Graaf" in Ravenstein. Maar pas bij de volgende en laatste baan bij de gemeente Ravenstein kwam Willie op de plaats terecht waar hij écht thuis hoorde, namelijk als opzichter van de Ravensteinse bossen. En toen Ravenstein in 2003 bij Oss ging horen, kon hij daar gelukkig dan ook in dezelfde baan terecht bij het Vastgoedbedrijf van de gemeente.

Bosomvormingsproject geslaagd

De gemeente Oss was eind 1996 een andere weg ingeslagen met het bosbeheer van Herperduin. Productiebos werd omgevormd tot natuurbos, hetgeen aanvankelijk eerst wel een storm van protest bij de bevolking ontketende. Nu, ruim 20 jaar later, zijn de protesten verstild en wordt deze vorm van bosbeheer naar ieders tevredenheid nog steeds toegepast. De resultaten zijn spectaculair en uniek in Nederland. Ecologisch gezien werden er ook grote vorderingen gemaakt, het bos is sterk positief aan het veranderen. Ook in de uitvoering van het bosbeheer werd in 2011 een grote verandering doorgevoerd met het opzetten van een vrijwilligerspool. De 25 mensen uit deze pool zetten zich,

op een voor hen passende wijze, in voor het bosbeheer. Zo zijn er vrijwilligers die een gebied hebben geadopteerd en dat onderhouden, er zijn er die geregeld in groepsverband werkzaamheden uitvoeren en anderen doen dat zelfstandig en op tijden, die ze zelf inplannen. Ook zijn er enkele gastheren en gastvrouwen die excursies leiden.

Perfect begrazingsbeheer

Begrazing van de bos- en natuurgebieden is ook een belangrijk onderdeel van het ecologisch bosomvormingsproces. In Herperduin lopen vanaf 1996 Schotse Hooglanders en Exmoor pony's. Door goed toezicht op de dieren en intensief contact met het publiek is dit altijd goed gegaan. Daarom was het team bosbeheer dan ook het eerste in Nederland dat met Taurossen experimenteerde. In Oss gaan bosbeheer, begrazing en recreatief gebruik uitstekend samen, mede ook dank zij Willie. Zijn grote liefde voor dieren speelt hierbij een grote rol. Op basis van zijn vakmanschap, zijn sterk verantwoordelijkheidsgevoel, zijn passie en charmante persoonlijkheid en zijn constructieve opstelling werken collega's, vrijwilligers, partners en opdrachtgevers graag met hem samen. Willie is door zijn talent voor verbinden en goede communicatie de spil geworden in een netwerk van mensen en organisaties die met veel plezier en succes samenwerken aan een natuurlijk bosbeheer en goede recreatieinfrastructuur!

Dick Roza

Wethouder Johan van der Schoot met bosopzichter Willie Sommerdijk

Meanderende Maas

Verschillende overheids- en natuurorganisaties, zoals de gemeente Oss en Natuurmonumenten, werken samen aan het project Meanderende Maas.

Insprak in vroeg stadium

In het gebied tussen Ravenstein en Lith worden de dijken verbeterd, wordt de rivier meer ruimte gegeven en wordt het gebied ontwikkeld. Het projectteam wil in een vroeg stadium bewoners en andere belanghebbenden over het project informeren en met hen in gesprek gaan. Daarom organiseerde Meanderende Maas recent vier informatie-avonden, namelijk op 29 mei in Lith, op 30 mei in Megen, op 1 juni in Ravenstein en de laatste op 6 juni in Maasbommel. De eerste avond in Lith, op 29 mei, trok 60 belangstellenden, een bewijs dat het onderwerp Meanderende Maas leeft onder de bevolking langs de Maas. (DR)

www.meanderendemaas.nl

Hemelrijkse Waard geopend

Ruim twee jaar nadat de eerste schop de grond in ging, werd het nieuwe natuurgebied de Hemelrijkse Waard, tussen Lithoijen en Oijen, op 27 maart officieel geopend. De opening vond plaats in het clubgebouw en op het buitenterrein van Watersportvereniging "De Maaskant" in Lithoijen.

Boven van links naar rechts: Bart van der Aa, Alfred Ngwan, Paul van der Aa, Bob Hubers, Harm Toonen, Jan van Mierlo, Monique Verstappen, Ido Pluimers, Jan Quik en Fons Mandigers. Onder van links naar rechts: Lianne Schröder, Ellen Luijks, Kirstin Moelker, Sander Verwoerd

Veel lof over snelle realisering

Daar luisterden zo'n 250 aanwezigen, waaronder afgevaardigden van Natuurmonumenten, Rijkswaterstaat, de Gemeente Oss, Waterschap Aa en Maas, aannemingsbedrijf van de Wetering, vogelwerkgroep Oss en omwonenden, eerst naar toespraken van Eric Diepstraten en Jan Hendrik Dronkers van Rijkswaterstaat, Teo Wams, directeur van Natuurmonumenten, en ecooloog/filmmaker Ruben Smit. Ruben, bekend van zijn films "De Nieuwe Wildernis", de "Levende Rivier" en "Schatkamer van de Veluwe" en regelmatig gast in het tv programma "Vroege Vogels", trad tevens op als dagvoorzitter. Natuurlijk toonde hij ook enkele fraaie opnamen uit "Levende Rivier". Alle sprekers waren vol lof over het feit dat - in opdracht van Rijkswaterstaat en i.s.m. medegrondeigenaar en beheerder Natuurmonumenten - in twee jaar tijd zo'n fraai, 225 hectare groot, riviernatuurgebied met droge en natte delen en een 3 km lange nevengeul gerealiseerd is. Een grote verbetering van de ecologische waterkwaliteit, de hoogwaterveiligheid en de recreatieve beleving van de Maas, zo vonden ze.

Bootjes met een milieuwens

De echte openingshandeling werd verricht op het strandje bij het clubhuis door Jan Hendrik Dronkers, directeur-generaal van Rijkswaterstaat, en de Osse wethouder Johan van der Schoot. Johan zei dat de Hemelrijkse Waard een prachtige, nieuwe aanwinst is voor de natuur in de gemeente Oss. "Het verrijkt het unieke gebied rond de Maas, de rivier waar Oss als het ware op is gebouwd, en we gaan dit nu met trots uitdragen naar onze inwoners en naar toeristen". Vervolgens liet een groep schoolkinderen uit Lithoijen zelfgemaakte bootjes van afbreekbaar papier en drijfhout te water, die waren voorzien van een persoonlijke milieuwens voor de Maas. Ondertussen zong het shantykoor "Nieuw Maaskants Peil" uit Lithoijen een door Toon van Mierlo gemaakte versie van "Zuiderzeeballade" en

werd Ruben omstuwd door schooljeugd, die hem het hemd van het lijf vroeg.

Ecologische vluchtheuvels

Tenslotte werd het bord "gereed" op het publieksbord door de vertegenwoordigers van de vier participanten onthuld. Het grootste deel van de genodigden stapte vervolgens, na een heerlijke (door de Oijense bierbrouwerij verzorgde) broodjeslunch, in het Maasmeandertreintje, dat hen voor een korte struinwandeling naar het oostelijke deel van het nieuwe natuurgebied bracht. Zowel de Volkskrant als Trouw hadden op de openingsdag een groot artikel aan de Hemelrijkse Waard gewijd, waarbij vooral de grote "onderwaterfunctie" van de 18 aan de bodem van de Maas bevestigde "bakenbomen" werd benadrukt. Want op die boomrifen krioelt het nu al van leven. Het zijn als het ware ecologische vluchtheuvels! Boswachter Lianne Schröder van Natuurmonumenten, die met al haar 12 collega's van de beheerseenheid Noordoost-Brabant en het Rijk van Nijmegen aanwezig was, zei dat ze bijna niet kon wachten om eens te bekijken wat zich allemaal in die onderwaterwereld onder de afgezonden bakenbomen afspeelt!

Dick Roza

www.hemelrijksewaard.nl

2017 Jaar van de koekoek

Hoewel iedere Nederlander de zeer aparte roep van de koekoek direct zal herkennen, weten maar weinig mensen hoe deze prachtig gestreepte vogel er in werkelijkheid uitziet. Dat is jammer, want de koekoek is één van de meest fascinerende vogels van Nederland.

Waarnemingen doorgeven

Maar de koekoek, die in Afrika overwintert, heeft het moeilijk. De stand van de koekoek als broedvogel neemt al zeker sinds 1985 af. In heel West-Europa zijn we in enkele tientallen jaren misschien wel de helft van de koekoeken kwijtgeraakt. Waardoor dat komt weet men niet precies. Daarom is 2017 door Vogelbescherming Nederland en Sovon Vogelonderzoek uitgeroepen tot het "Jaar van de koekoek". Zo hoopt men veel extra aandacht te genereren voor de bescherming van de vogel en veel extra kennis te vergaren over het waarom van de achteruitgang. Met die kennis kunnen we de koekoek in de toekomst beter beschermen. Men gaat in 2017 de koekoek ook onder de aandacht van het grote publiek brengen en in het middelpunt van de aandacht zetten met reportages, activiteiten, excursies en via de sociale media. Iedereen kan echter ook individueel zijn steentje bijdragen door zijn waarnemingen en foto's door te geven en beschikbaar te stellen. (DR)

www.vogelbeschermingnederland.nl/sovonvogelonderzoek.nl

Natuurcentrum Maashorst leukste plek om te leren!

Het afgelopen schooljaar hebben 520 schoolklassen uit Oss, Bernheze, Uden en Landerd lessen gevolgd bij Natuurcentrum De Maashorst. De lessen werden gegeven bij het natuurcentrum op Slabroek en op de Hooge Vorssel in Heesch.

Typisch wijstverschijnsel

Wijst, wat is dat?

Het Natuurcentrum De Maashorst heeft in totaal nu 18 verschillende lessen, die zijn ondergebracht in 4 thema's: "Water", "Aarde", "Plant en Dier", en "Mens". Daarin maken leerlingen op een actieve manier kennis met natuur, gezondheid, aardrijkskunde, geschiedenis, milieu en de rol van de mens hierin. De laatste twee nieuwe lessen die aan het programma zijn toegevoegd, zijn een veldles, gericht op de natuurontwikkeling van Natuurgebied De Maashorst met ondersteuning van ARK Natuurontwikkeling, en een les over het bijzondere verschijnsel "wijst" met als naam "Wijst, wat is dat?" Die les komt voort uit het project "Communicatie Wijstverschijnsel" van de provincie Noord-Brabant. De kinderen beleven wat het wijstverschijnsel is, wat voor invloed het heeft op de flora en fauna en hoe het in het verleden de cultuur heeft beïnvloed van de bewoners in de regio. Bouwbedrijf van der Heijden uit Schaijk heeft twee lessen van het natuurcentrum geadopteerd. Daardoor kunnen nu ruim 30 groepen leerlingen een "stenenles" en 50 groepen een "mierenles" volgen. Bij deze lessen komen de thema's bouwen en wonen aan de orde. Zo ervaren de kinderen dat het bouw materiaal zand bestaat uit heel kleine steentjes en dat mieren net als wij in een huis met gangen en kamers wonen! (DR)

www.natuurcentrumdemaashorst.nl

Nieuwe oeversgeul bij Maasbommel

Woensdag 19 april werd door Rijkswaterstaat, Natuurmonumenten en de gemeente Maas en Waal een nieuwe oeversgeul in de Maas bij Maasbommel geopend.

Riviernatuurgebied

De S-vormige geul is 650 meter lang, 100 meter breed en een diepte die varieert van enkele decimeters achter de langgerekte eilanden tot 2,5 meter in het diepste deel in het midden. Bij normale waterstanden op de rivier ligt de

geul geïsoleerd in de uiterwaard, niet verbonden met de Maas. Dan gevoed met kwel- en regenwater. Zo krijgen planten de rust om zich vast te zetten. Naar verwachting zal de geul eens in de paar jaar wel meestromen met de rivier, wanneer het waterpeil hoog is. Op dat moment draagt de geul in enige mate bij aan een waterstandsverlaging op de Maas. De geul sluit ook naadloos aan bij het programma "Meer Maas" van Natuurmonumenten, dat als doel heeft weer zoveel mogelijk riviernatuur in de uiterwaarden terug te brengen. De vier essen die ter hoogte van de in- en uitstroombrempels moeten wijken, zijn evenals bij de Hemelrijkse Waard, stevig verankerd in de nieuwe geul gelegd, om de ecologische waterkwaliteit te verbeteren. Wandelaars kunnen er rondwandelen en even genieten op één van de zitstenen die zijn neergelegd. Omdat het gebied op de eerste plaats de functie van riviernatuurgebied heeft, zijn er geen wandelpaden aangelegd, alleen ter hoogte van de veerstoep is een kort verhard paadje tot aan de kop van de geul gemaakt. Het werk werd uitgevoerd door Martens en van Oord. (DR)

Filmopnamen en feest in Landerij VanTosse

Vrijdag 9 juni werden in Landerij VanTosse opnamen gemaakt voor een promofilm die gemaakt wordt in het kader van een haalbaarheidsstudie voor een mouterij die in dienst moet komen van kleine brouwers in de regio. De dag werd besloten met een gezellig feestje

Noodzaak voor eigen mouterij

Vooral nadat de Muifelbrouwerij uit Oss en brouwerij Wilskracht uit Ravenstein achtereenvolgens in 2015 en 2016 de titel "Lekkerste bier van Brabant" behaalden, kwam de vraag bovendrijven of een mouterij voor echt eigen streekbier in onze regio haalbaar zou zijn. Zowel Brabants Dagblad als het magazine "De Ondernemer" besteedden er begin januari van dit jaar grote aandacht aan. Landschapsbeheer Oss pakte de handschoen op voor zo'n mouterij. Henk Smouter: "Je kunt hier wel gerst telen, maar als dat vervolgens bij één van de twee grote mouterijen in dit land wordt bewerkt, moet je maar afwachten wat je terugkrijgt. Het gaat bij kleine streekbrouwers vaak om zulke kleine partijen; die vallen in het niet bij industriële brouwers. Om van een echt streekbier te kunnen spreken zou je de herkomst van grondstoffen moeten kunnen garanderen"

"Eigen bier uit tap"

Vandaar dus de promotiefilm voor een regionaal werkende mouterij, waarvoor de opnamen 's ochtends werden gemaakt in Landerij VanTosse. Daar groeien de diverse producten, zoals granen en hop die als grondstof dienen voor het brouwen van bier. Als we van deze grondstoffen ook mout zouden kunnen maken in een eigen mouterij, is het proces rond en kunnen we ons eigen Landerij VanTosse bier maken. De filmopnamen werden 's avonds voortgezet in de tuinderij van Landerij VanTosse tijdens een gezellig avond voor vrijwilligers en buurtgenoten. Daar werd gefilmd hoe zogenaamd ons eigen gebrouwen VanTosse bier na een dag hard werken uit de tap komt. De Oijense bierbrouwerij, tevens een uitstekend cateraar, zorgde voor volop eten, barbecue, hapjes en drankjes en bier van de tap.

Dick Roza

Speelbos Herperduin geopend

In aanwezigheid van een groot aantal omwonenden, vertegenwoordigers van de gemeente Oss, natuurorganisaties, klassen met schoolkinderen uit Oss, Berghem en Herpen en een groep leerlingen van praktijkschool de Singel uit Oss heeft wethouder Johan van der Schoot op 13 april het speelbos Herperduin geopend.

Opening speelbos Herperduin door Johan van der Schoot

Das centraal in speelbos

Hij deed dat, na een gloedvolle toespraak over de vele mogelijkheden tot ontspanning in de natuur in Oss, door bij de hoofdingang aan de Schaijkseweg bij Restaurant Pan & Zo, een fraaie houten das een echte das om te doen. Dit als symbool van de das, het grootste speeltoestel van het nieuwe speelbos. Dat speeltoestel, dat inmiddels de toepasselijke naam van "Da's leuk" heeft gekregen, is, met een imposante hoogte van 6 meter, een totale lengte van 33 meter en een breedte van 23 meter, het opvallende middelpunt in het 6 hectare grote speelbos. De kop van de das heeft een toren waarin je op verschillende manieren naar boven kunt klimmen, met net, ladder of via een wand. Daar heb je dan een spectaculair uitzicht. Via een meterslange buisglijbaan kun je de romp van de das bereiken. Deze romp heeft klimnetten, klimtouwen, klimwanden, klimbruggen, glijpalen en ook rustplekken om even op adem te komen. Rondom de das zijn nog een aantal aparte speelplekken aangelegd, die ook spannende speel mogelijkheden bieden. Zoals gestapelde boomstammen, doorkruipbuizen, klauterpalen en waterpompen.

Het speelbos, waarvan de bouw begin maart vorig jaar startte*, is uitgevoerd in duurzaam Robiniahout en is tot stand gekomen in samenwerking met de provincie Noord-Brabant, Programmabureau de Maashorst, Nooijen Terreinrichting uit Oss, De Koornbeemd uit Oss, FreDesign uit Kerkdriel, Treeart uit Rekken en leerlingen van praktijkschool de Singel (de bouwboys) uit Oss. De vier toegangspoorten werden ontworpen door de basisscholen Pius X uit Oss, het Molenveld en De Fonkeling uit Berghem en 't Schrijverke uit Herpen.

Dick Roza

* zie nieuwsbrief nummer 66 van juni 2016

Uitkijktoren de "Oijense Wachter" geopend

*Na de opening van het natuurgebied De Hemelrijkse Waard zelf, werd op 15 april de fraaie uitkijktoren op de dijk in Oijen eveneens feestelijk geopend. De toren, een initiatief van Vogelwerkgroep Oss, kreeg, na een uitverkiezing, de toepasselijke naam de Oijense Wachter**

Wachten op zwarte ooievaar.

Tientallen mensen trotseerden die dag de harde wind om de opening bij te wonen. Ze genoten van het uitzicht over het nieuwe natuurgebied en konden, ook tijdens de excursies, door kijkers van de Vogelwerkgroep speuren naar vogels. Zo spotten ze o.a. kluten, bergeenden, gele kwikstaarten, een zwarte ruiter en zelfs een lepelaar. De toren was geen vanzelfsprekendheid, zo vertelde Toon Voets van de Vogelwerkgroep: "Toen wij een nalatenschap kregen van enkele duizenden euro's, zijn we met Natuurmonumenten in gesprek gegaan voor een mooie bestemming. Toen ontstond het idee van de toren, maar daarvoor was veel meer geld nodig. Dankzij de inzet van de partners (Rijkswaterstaat, gemeente Oss, Aannemer van de Wetering, K3Delta, Waterschap Aa en Maas, Natuurmonumenten) is de robuuste toren echter toch werkelijkheid geworden." Toon Voets hoopt dat ook de zwarte ooievaar de Hemelrijkse Waard vindt en er komt broeden.

Dick Roza (met dank aan de info van boswachter Sander Verwoerd van Natuurmonumenten)

**De uitleg van bedenker Hans Bomers: "Wachter", omdat de vorm van de toren mij enigszins doet denken aan een trotse figuur die met zijn armen over elkaar en de benen iets uiteen geplaatst van enige afstand het hele gebied tevreden overziet, maar goed in de gaten houdt. Als een "Wachter" dus.*

Geslaagde opschoondag in Oss

Op zaterdag 25 maart om 9.30 uur werd de 15e editie van de Nationale Opschoondag op onze locatie aan de Tolstraat afgeschoten door Wethouder Johan van der Schoot en onze voorzitter Ronald Widdershoven. De schoonmaakactie werd, evenals vorig jaar, weer georganiseerd door Landschapsbeheer Oss, samen met de gemeente Oss.

Opruimploeg Lithse Ham

Supergrote opkomst!

Het was een drukke van belang die zonnige zaterdag in de Tolstraat. Enkele tientallen van onze eigen vrijwilligers en tal van beleidsmedewerkers van de gemeente, bespraken de komende actie onder het genot van koffie met cake, terwijl een kleine vloot van busjes van IBN en gemeente klaar stonden om af te reizen naar de werklocaties. In totaal werden 5 busjes van IBN en 7 van de gemeente ingezet, die in de loop van de ochtend hun lading afleverden aan de kraakwagen die in de Tolstraat stond. In totaal deden er dit jaar ruim 2500 personen mee aan de schoonmaakdag. Daaronder 2130 kinderen afkomstig van 22 scholen. Verder waren op 28 geselecteerde locaties 310 mensen actief, waaronder een 80-tal van onze eigen vrijwilligers. Daarnaast ruimden nog 52 individuele deelnemers zwerfvuil op, verdeeld over 15 locaties, Oss (12), Haren (1), Berghem (1) en Lithoijen (1). Tenslotte staken ook nog 4 groepen van de Beestenbende met in totaal 35 kinderen de handen uit de mouwen. Ook twee wethouders, Johan van der Schoot en Kees van Geffen, hielpen respectievelijk bij het Burg. Deelenkanaal in Oss en bij de Hertogswetering in Herpen een handje mee. Tonnie van Hooff, evenals vorig jaar weer de coördinator en aanjager achter de schoonmaakdag, kon na afloop van de ochtend tevreden zijn met de opgehaalde plm. 4000 kilo zwerfvuil. Een opbrengst die niet helemaal precies was na te gaan, omdat een flink deel van het afval verdeeld werd afgevoerd en soms bij scholen rechtstreeks in de containers werd gedaan.

LOONBEDRIJF PETER LOEFFEN

Waterstraat 5, 5374 KB SCHALJK • Tel.: 0486-461505 • Fax: 0486-464230

Dank voor grote steun

Speciale dank aan Natuurmonumenten (Lianne Schröders) voor hun bijdrage aan de Kesselse Waard en de Hemelrijkse Waard, visvereniging de Brasem uit Lith (Johan de Vree), voor de Lithse Ham, visvereniging 't Sluiske uit Overlangel voor de Hertogswetering, Paul van de Hoeven, die met een groep van 10 mensen actief was langs het Burg. Deelenkanaal, Brabants landschap (René van den Heuvel) voor de locatie Keent en natuurlijk onze eigen vrijwilligers, waaronder ook de groep Maren-Kessel en de collega's van groep Maasdonk. Maar vooral dank voor de geweldige samenwerking met afvaladviseur Nynke Stein en communicatiemedewerker Gwenny Cremers van de gemeente Oss en Annie Martens voor onze eigen pr-activiteiten en Richard Ceelen voor het bijhouden van de website! Landelijk deed een record aantal van 113.528 vrijwilligers mee aan de opschoondag, waaronder 1.000 bedrijven en meer dan 700 scholen. Ze hebben samen 2.483 acties gehouden in 383 Nederlandse gemeenten.

Dick Roza

Brabantse boswachters Staatsbosbeheer bloggen

Sinds begin april houden de boswachters van Staatsbosbeheer in Noord-Brabant ons met hun nieuwe weblog op de hoogte van hun dagelijks werk bij het beheer van bijna 30.000 hectare bos, natuur- en cultuurlandschap in onze provincie.

Bijzondere momenten

Maar waar bestaat het dagelijks werk van de boswachter eigenlijk uit, welke bijzondere momenten maken ze mee en wat is er te beleven in Brabant? Via de blog nemen de boswachters ons graag mee op pad. Ze vertellen over kinderen in de speelbossen, bijzondere planten en dieren, cultuurhistorische parels, excursies, houtopbrengsten, recreatieve voorzieningen en nog veel meer. De verhalen die ze op hun blog vertellen zijn ook daadwerkelijk terug te vinden in het veld. (DR)

www.boswachtersblog.nl/noord-brabant

Houtverkoop Tolstraat

<u>Gemeenqd hout</u>	
Niet verzaagd, niet gekloofd, niet gesorteerd	€40/m ³
<u>Eiken</u>	
Niet verzaagd, niet gekloofd, niet gesorteerd	€45/m ³
<u>Gemeenqd hout</u>	
Verzaagd, gekloofd, los gestort	€50/m ³
<u>Eiken</u>	
Verzaagd, gekloofd, los gestort	€55/m ³
<u>Gemeenqd hout</u>	
Verzaagd, gekloofd, gestapeld	€80/m ³
<u>Eiken</u>	
Verzaagd, gekloofd, gestapeld	€90/m ³

Het hout is af te halen op dinsdagmorgen tussen 9.30-12.00 uur op onze Landschapswerf, Tolstraat 3, Oss.

Kort Nieuws

Wandelen en fiet-sen met IVN

Maar liefst vijf natuurwandelin-gen en één fietstocht worden u de komende maanden aange-boden door de natuurgidsen van het IVN-Oss.

Zondag 2 juli

Stadswandeling "Groen en cul-tuurhistorie in de stad"
Lengte en duur: 4 km, 2 uur
Vertrek: 10.00 uur, parkeer-plaats Albert Heijn, Burcht-plaats, Oss.

Zondag 30 juli

Natuurfietsstocht "Langs Maas en Raam over Keent"
Lengte en duur: 45 km, 5 uur
Vertrek: 10.00 uur, Alard van Herpenplein, bij café/zaal Thé-kes in Herpen.

Zondag 13 augustus

Natuurwandeling "Langs-af-standswandeling over de hei"
Lengte en duur: 15 km, 5 uur
Vertrek: 10.00 uur, kruispunt Palmstraat/Nistelrooiesebaan, Schaijk.

Zondag 20 augustus

Natuurwandeling "Vlinders en andere insecten"
Lengte en duur: 3 km, 2 uur
Vertrek: 10.00 uur, hoek van Maanenstraat/Slingenberg-straat, Oss.

Zondag 10 september

Natuurwandeling "Hemelrijk aan de Maas"
Lengte en duur: 6 km, 3 uur
Vertrek: 10.00 uur, hoek Li-thoijensdijk/Pastoor van Weerdstraat, Teeffelen.

Zondag 24 september

Natuurwandeling "Stiltewande-ling door Herperduin"
Lengte en duur: 3 km, 2 uur
Vertrek: 14.00 uur, parkeer-plaats bij openluchttheater, Hoessenboslaan, Berghem.

Info: Frank van Dorst,
06 52 48 33 13

frankvandorst@home.nl
www.ivn.nl/afdeling/oss

Wandelen met Maasland Gilde

Twee wandelingen kunt u de komende tijd weer maken met het Maasland Gilde, zoals ge-bruikelijk o.l.v. natuurgids-vo-gelkenner Toon Voets.

Vrijdag 30 juni

De eerste wandeling gaat naar het nieuwe natuurontwikke-lingsgebied de Hemelrijkse Waard, in de uiterwaarden bij Oijen,

Vrijdag 15 september

Bij de tweede wandeling zal het kleine natuurpareltje "het Gat van de Dam" nabij Li-thoijen worden bezocht.

De kosten van deelname aan de wandelingen bedragen €3 p.p. en de wandelingen duren van 14.00 tot 16.00 uur. Ver-trek met gecombineerd ver-voer om 13.30 uur vanaf het parkeerterrein bij het Anton Jurgenshuis aan de Schade-wijkstraat 6 in Oss of per eigen gelegenheid. (DR)

maaslandgildeoss@hetnet.nl
www.maaslandgildeoss.nl

Maashorst beweegt

Ook dit jaar zal het tweedaags sportief en recreatief evene-ment "de Maashorst beweegt" in natuurgebied de Maashorst weer plaats vinden.

Ook estafette- en kidsrun

Op zaterdag 30 september is er de Maashorstwandeling, met afstanden van 5, 10, 15, 20 of 30 kilometer. Het inschrijfgeld op de dag zelf bedraagt 5 euro voor volwassenen en 1 euro voor kinderen tot 16 jaar. Op zondag 1 oktober vindt de Maashorststrun plaats, met afstanden van 5, 10 en 15 kilo-meter. Ook is er een estafet-terun, waarop 3 personen ge-zamenlijk een afstand van 15 kilometer (3 rondes van 5 kilo-meter) afleggen. Voorafgaand aan de loop voor volwassenen is er ook een kidsrun van 750 meter (4 t/m 9 jaar) en 1500 meter (10 t/m 12 jaar). Het in-schrijfgeld op de dag zelf be-draagt: voor 5 km/10 km/15 km 6 euro, voor kidsrun 1 euro en voor de estafetterun 18 euro per team. De start van de activiteiten is bij natuurcen-trum de Maashorst, Erenakker-straat 5, 5388 SZ Nistelrode. (DR)

www.maashorstbeweegt.nl

Wijstwandeleroute

Op donderdag 21 mei stond bij Natuurcentrum de Maashorst in Slabroek de hele dag in het teken van het bijzondere wijstverschijnsel. Er werden presentaties gegeven over het verschijnsel en de diverse maatregelen om dat zichtbaar te maken.

Veel info via tentoonstelling en panelen

Die zondag werd ook een fiets-tocht van 25 kilometer gehou-den langs verschillende wijstplekken o.l.v. ervaren IVN-natuurgidsen. Ook werd een wandelroute naar de wijstgronden gepresenteerd. Het is een mooie wandeling van in totaal 15 kilometer, waarbij diverse plekken aange-daan worden waar het wijstverschijnsel goed is waar te nemen. Het is een rondwan-deling, die start bij het natuur-centrum en via Revennekes, wijstgronden bij Annabos in Uden en Loose Beemden via ziekenhuis Bernhoven, over Hengstheuvel, met een klein stukje over de Mellebreuk, weer door het beekdal terug-gaat naar het natuurcentrum. Bekijk u daar ook de vaste tentoonstelling, de tijdelijke tentoonstelling van Waterschap Aa en Maas en de diverse pa-nelen op het erf van het Na-tuurcentrum of onderweg in de Maashorst. De kosten van de wandelroute, die in het natuur-centrum te koop is, bedragen €2. (DR)

DE MAASHORST
GEZOND LANDSCHAP

Bernhovenpad wordt gerenoveerd

Het Bernhovenpad, dat ver-schillende routes door de Maashorst kent, wordt gerenoveerd. Dat gebeurt op initiatief van de Brabantse Milieufedera-tie, IVN Uden en de gemeente Uden, in samenspraak met Bernhoven.

Drie varianten

Het Bernhovenpad wordt regel-matig gebruikt door gasten van het ziekenhuis. De routefolder en de bewegwijzering waren soms echter wat verwarrend. Dat gaat veranderen. Het Bernhovenpad krijgt drie vari-anten, namelijk een comfort-route, die geschikt is voor rol-stoelgebruikers en ouders met kinderwagens, de avontuurlijke route van circa vijf kilometer en de korte route van onge-veer 2 kilometer. De routes worden onderscheidend ge-markeerd, zodat men de weg niet kwijt kan raken. De route-folder wordt verbeterd, zodat men de routes van het pad duidelijk kan onderscheiden van de vele andere, ook prach-tige, wandelroutes door de Maashorst. Als alles voorspoe-dig verloopt, wordt het ver-nieuwde Bernhovenpad in het najaar in gebruik genomen. (DR)

bernhoven

Maashorst Mondriaan Fietsroutes

Op zaterdag 13 mei werden, tijdens de Molendagen, bij de Molen van Jetten in Uden de Maashorst Mondriaan Fietsroutes gelanceerd.

Virtual Reality film

De routes gaan door de gemeenten Landerd, Uden en Bernheze en sluiten zoveel mogelijk aan op het fietsknooppuntennetwerk. Langs de nieuwe routes fietst men niet alleen langs een groot aantal molens, maar óók langs plekken waar de beroemde kunstschilder Piet Mondriaan begin vorige eeuw kwam. In 1904 verbleef deze schilder een jaar in Uden en in die periode schilderde hij molens, waaronder de molen van Jetten in Uden, boerderijen, deuren en schuren. Tot 12 augustus is er in het Kantelhuis aan de Markt in Uden een Virtual Reality film te zien en zijn atelier is hier opnieuw ingericht. De fietsroutes zijn gratis verkrijgbaar bij de VVV's en bij een aantal van de molens aan de route. (DR)

www.vvvuden.nl.

Nieuwe fietsroutekaart

Op woensdag 24 mei werd bij restaurant de Kapel in Oss, het eerste exemplaar van een nieuwe fietsroutekaart van Noordoost-Brabant en het Land van Maas en Waal uitgereikt aan wethouder Frank den Brok uit Oss en Sander Bos van de gemeente West Maas en Waal.

Trek er op uit!

Stichting de Maasmeanders, Stichting Maashorst Betrokken Ondernemers en Vereniging de Maashorstboeren leverden alle hun bijdrage aan de nieuwe routekaart. Met mooie fietsroutes in het Maasmeandergebied, de Maashorst en het land van

Maas en Waal. De 40.000 exemplaren van de route worden verspreid via de leden van de Maasmeanders en zijn ook (gratis) af te halen bij de VVV's, gemeentehuizen en bibliotheken in de regio. Ook bij onze tuinderij in De Stelt en bij onze werkplaats in de Tolstraat kunt u ze vinden. Tijdens de presentatie van de fietsroutekaart werd aan mede-eigenaar van de Kapel Erwin van Rosmalen, als 100e lid van Stichting de Maasmeanders, het bekende Maasmeanderschildje overhandigd door de voorzitter van de Stichting de Maasmeanders Jurriën van de Veer. (DR)

Zelfoogsttuin Wijsthof

Aan de zuidrand van Heesch ontstaat iets moois, iets nieuws, iets puurs: zelfoogsttuin de Wijsthof. Dit is een grote moestuin waar de deelnemers kunnen oogsten maar niet in hoeven te werken!

Oogsten en ontmoeten

Het werk wordt namelijk gedaan door vakbekwaam hovenier Jannie de Bruijne, die ook een opleiding biologisch dynamische landbouw volgde in Dronten. Ze teelt nu ongeveer 50 soorten groente, wat klein fruit en kruiden. Een zelfoogsttuin is dé oplossing voor mensen die graag onbespoten groente, en geteeld zonder kunstmest, willen. Veel mensen hebben het druk met werk en kinderen en hebben geen tijd en ruimte voor een eigen volkstuin. Ze zijn van harte welkom bij de Wijsthof. Neem een abonnement en kom oogsten en geniet van de plek en de rust. Ontmoet elkaar op de tuin, wie weet deel je een recept met elkaar. En neem je kinderen zeker mee, zo zien ze hoe groente groeit. Zaterdag 17 juni is er een open dag van 11 tot 16 uur. U vindt de Wijsthof aan de Wijststraat (naast nummer 11) in Heesch. (DR)

www.dewijsthof.nl.

Brouwerspad Lith geopend

Op 15 mei werd het gerenoveerde Brouwerspad in Lith door wethouder Johan van der Schoot geopend. Het was de tweede keer in een jaar tijd dat hij een hersteld dorpspad in Lith opende, na de ingebruikname van het Engwijkpad op 9 september 2016.

Oud en nieuw bier op vernieuwd pad

Voor de openingshandeling waren talrijke omwonenden en leden van de Heemkundekring te gast bij Thissen's brouwerij aan het Brouwerspad 26a, op een steenworp afstand van de plek waar de Stoombierbrouwerij "Het Hert", van 1867 tot 1951 gevestigd was. Deze brouwerij voorzag destijds de cafés in de omgeving van het zogenaamde Hertabier, "Pale Pie". Nu brouwt Henry Thissen in zijn moderne brouwerij Thissen's blond (6%), dubbel (7%) en triple (8%) bier. Ook brouwt hij bier voor andere brouwerijen. Na een uitleg over het brouwproces door Henry, hield wethouder Johan van der Schoot een toespraak, waarbij hij er op aandrong om de dorps- en kerkpaden als cultureel erfgoed te blijven koesteren en te beschermen. Met het openen van een ¾ fles blond bier verklaarde hij het Brouwerspad voor geopend. Daarna werd een wandeling over het vernieuwde pad gemaakt onder begeleiding van landschapsarchitect Rob Aben en Noud Bongers, één van de initiatiefnemers van het padenplan. Het Brouwerspad kreeg een nieuwe verbinding met de Heuvelwijkstraat, de bestrating werd hersteld en de verlichting vervangen. Ook werd er een haag met veldesdoorn aangeplant, werd een stalen "brugplaat" in het pad geplaatst (met enkele regels van een lied van Troubadour Noud Bongers erin) en kwam er aan beide kanten van het pad een natuurstenen drempelsteen met de naam van het pad erin gegraveerd. De bijeenkomst werd besloten met een biertje van de brouwerij, vergezeld van lekkere hapjes. (DR)

Drinkwatertappunt in park Elzenhoek

Wethouder Johan van der Schoot en Guiljo van Nuland van Brabant Water openden op 19 mei een nieuw drinkwatertappunt in het Elzenhoekpark, tussen kinderboerderij/NME-De Elzenhoek en speeltuin Elckerlyc.

Kraanwater veel goedkoper dan flessenwater

De gemeente Oss kent nu drie tappunten: in Geffen op het Dorpsplein, in Oss bij het speelterrein aan de Wagenaarstraat en bij het Cruijfcourt aan de Leeuwerikstraat. De komende maanden zullen nog 9 locaties voor een tappunt bekeken worden in Oss, Berghem, Megen, Lith en Ravenstein. Als die gerealiseerd zijn, zal het totaal aantal watertappunten op 13 komen. Kraanwater is een prima alternatief voor flessenwater. Het is duurzaam, betrouwbaar, gezond en 500 tot 1000 maal goedkoper dan flessenwater. Met meer openbare drinkwatertappunten is de gemeente Oss een milieubewuste en gezondheidsbewuste gastheer! (DR)

Nieuwe leden vriendenclub

De afgelopen drie maanden kwamen er weer zeven nieuwe leden van onze vriendenclub bij, namelijk Spoor 8 uit Nistelrode, Jenny Brachel uit Heesch, Ria van de Haterd, Marja Spreuw en Maarten Vervoort uit Oss en Noud Bongers en Thissen's Bierbrouwerij uit Lith. (DR)

IVN-Biowalking bestaat vijf jaar

Vijf jaar geleden startte in de Maashorst het project IVN-Biowalking: wandelen in de natuur voor mensen met een chronische ziekte of beperking onder begeleiding van een IVN-natuurgids en een zorgprofessional. Ter gelegenheid van het jubileum zijn er tussen 2 en 23 juni drie verschillende jubileumwandelingen en een fietstocht georganiseerd. (DR)

www.biowalking.nl

Kunst aan de Maas

Op zaterdag 3 juni werd bij het voormalige kasteel van Oijen de vijfde editie van "Kunst aan de Maas" door de Osse wet- houder Annemieke van de Ven geopend. Tijdens de opening bezochten de aanwezigen "Duckstad" van Ninette Koning en beluisterden ze een podcast uit "De Meandersom" van- Weerthof & Pagee.

Kunstrondjes

De Stichting Kunst aan de Maas, een samenwerking tus- sen K 26 en Maasmeanders- ondigde Ninette Koning, Simon Niks en Weerthof & Pagee uit om nieuwe werken te maken, die vertellen over de rivier, het landschap en de historie van het Maasgebied.

Daarnaast toont men werk van Jos Verschaeren, Noortje Ha- gens en Thomas Bakker. Ook zijn er nog de permanente werken van Irene Schaap, Jan van Dijk, Herman Coppus en Hans van Gerwen. Nieuw dit jaar zijn de ommetjes, mooie fiets- en wandelrondjes rondom Ravenstein, Megen en Oijen. Eyecatcher van "Kunst aan de Maas" is wel het opval- lende werk "Industrieel erf- goed" van Jos Verschaeren uit Neerloon, op de rotonde bij Megen. "Kunst aan de Maas" wordt mede mogelijk gemaakt door financiële steun van de gemeente Oss, BKCC en Prins Bernhardfonds. Alle objecten zullen nog t/m 24 september te zien zijn. (DR)

www.kunstaandemaas.nl

Molenaar Bart Tonies kreeg oorkonde

Tijdens de jaarvergadering van de landelijke vereniging de Hollandsche Molen in Amers- foort, op 17 maart, werd aan molenaar Bart Tonies uit Ra- venstein de jaarprijs van de Stichting Molengiftenfonds uit- gereikt.

Volop leven in de molen.

De sympathieke Bart, die je zijn 82 jaar beslist niet aanziet en die nog moeiteloos de 7 trappen van de 30 meter hoge stellingmolen de Nijverheid be- klimt, kreeg de onderscheiding voor zijn langdurige en vak- kundige inspanningen voor het behoud van de molen De Nij- verheid in Ravenstein en de in- bedding van de molen in de gemeenschap. Want dankzij Bart, die ook penningmeester is van de stichting de Raven- steinse molen, is er, na een

viertal restauraties, weer volop leven in de Nijverheid. Er wordt in de molen en de bijge- bouwen speltgraan gemalen, waarvan in een met hout ge- stookte oven brood gebakken wordt, er wordt het beste bier van Nederland gebrouwen, er is een streekproductenwinkel en omroep Walraven heeft er zijn studio. (DR)

Dood doet leven

Op 2 april organiseerde IVN- Oss een natuurwandeling in de Maashorst met als thema: "Dood doet leven". Uitgangs- punt van de wandeling was de vraag of kadavers van grote dieren in de natuurgebieden moeten blijven liggen of afge- voerd moeten worden. Een vraag die 2 jaar geleden ook nog discussiepunt was van Stuurgroep De Maashorst.

Ruimte voor grote aaseters

Al enkele jaren wordt er door natuurorganisaties en natuur- minnaars een stevige discussie gevoerd over de vraag of de kadavers van dode dieren in begrazingsgebieden mogen blijven liggen. Dode dieren zijn onmisbaar in de natuur. Een dood dier vervult de functie van een druk bezocht restau- rant, waar honderden andere dieren aan de dis aanschuiven. Imposante soorten, zoals raaf, vos of gier, maar ook kleiner grut, zoals aaskevers, vliegen en kledingmotjes. Kadavers vormen daarmee de laatste schakel in een ingenieuze voedselketen. De dood van het ene dier betekent het (over)le- ven van een ander dier. Het la- ten liggen van grote dieren in de natuur is echter ongebruik- elijk in Nederland. Het project "Dood doet leven", dat óók door Natuurmonumenten, ARK en Staatsbosbeheer onder- steund wordt, zet zich in voor de terugkeer van dode dieren én grote aaseters in de natuur. In de Maashorst werd bepaald- dat alleen als een wisent een natuurlijke dood sterft op een afgelegen plek, het kadaver mag blijven liggen. De kada- vers van Taurossen en Exmoor pony's worden volgens de wet- en regelgeving afgevoerd. (DR)

www.dooddoetleven.nl

Geen Maashorst- Fair in 2017!

De MaashorstFair van 2016 was zonder twijfel een grandio- oos succes.

Toch heeft het bestuur van de MaashorstFair besloten om in 2017 geen MaashorstFair te or- ganiseren. Dit omdat zo'n eve- nement er niet vanzelf komt. Daar zijn grondige voorberei- dingen voor nodig. De enorme hoeveel werk die de organisa- tie met zich mee brengt, ver- eist meer tijd dan gedacht. Ook het verkrijgen van de no- dige vergunningen kost veel tijd en overleg. Daarnaast is gebleken dat een jaarlijks eve- nement al gauw tot gewoon wordt. Daardoor is het minder aantrekkelijk voor de vele be- zoekers. Met half werk neemt dit bestuur geen genoegen. Dan liever en keer minder. Er vindt druk overleg plaats met ondernemerskringen om de MaashorstFair nog breder te trekken.

Ondernemers hebben de Maas- horst ontdekt! Dat was één van de grote winstpunten van de fair vorig jaar. (AM)

Opening schaapscheerplek

Op zaterdag 17 juni wordt het eerste van een serie van acht kunstwerken geplaatst in de Maashorst, ter markering van de oude dreven. Het kunstwerk wordt feestelijk in gebruik ge- nomen tijdens een schaa- pscheerfeest, dat van 10.00 tot 12.00 uur wordt gehouden op het landgoed van Joke en Wim Jans aan 't Nabbegat 9 in Zeeland.

Oerlijnen zichtbaar maken

Vroeger vormden de dreven (rechte paden) en driften (kronkelige zandpaden) een herkenbaar lijnenpatroon in het natuurgebied. Herders dre- ven over deze paden hun scha- pen van de omliggende dorpen naar de heide. Met het kunst- project "PadenBanen" van kun- stenaars Krijn Christiaansen en Cathelijne Montens (KCCM) wordt dit unieke stukje ge- schiedenis weer zichtbaar ge- maakt. De kunstwerken geven de oerlijnen een sterkere bete- kenis door de eeuwenlange verbinding tussen mens, dier en natuur expliciet te maken. Het rendement: kunstobjecten die voor gebruikers en beheer- ders waardevol zijn, zoals deze scheerplek, die óók als speel- tuin gebruikt kan worden door kinderen. (DR)

De Koornbeemd b.v.

Cultuur- en Civieltchnische werken

Langendonkweg 11b 5345 HR OSS

www.dekoornbeemd.nl

Het andere IVN

IVN-ers zijn allang niet meer alleen of in groepsverband bezig met het determineren van flora en fauna. Ook het milieu, duurzaamheid, maatschappelijke en sociale onderwerpen en gezondheid hebben hun aandacht!

Effect natuur op gezondheid

Zo werd op 22 maart in NME-Centrum De Elzenhoek in Oss een lezing gehouden over het effect van natuur op gezondheid. Gastspreker was José de Jonge van IVN-Brabant, projectleider "Natuur en Gezondheid" en de "Bio Walkings". José benadrukte dat wetenschappelijk bewezen is dat de natuur een positief effect heeft op de gezondheid. Vooral ouderen vormen een kwetsbare groep, die meestal niet makkelijk meer met de natuur in aanraking kan komen, maar dat des te harder nodig heeft. Ze vertelde ook waarom IVN aandacht besteedt aan het effect van natuur en gezondheid. Vorig jaar in november was er ook in Eindhoven al een themadag over dat onderwerp geweest, met de lezingen "Grijs, Groen en Gezondheid" en "Groene activiteiten voor ouderen". (DR)

www.natuurengezondheid.nl

Venloop kreeg nieuw gezicht

De Venloop, ten zuiden van Slabroek, heeft een metamorfose ondergaan: van een saaie afwateringssloot is het een slingerende beek geworden. Hierbij is ook het brongebied en het aangrenzend wijstgebied versterkt. Tegelijk zijn aanliggende gronden ingericht als natuur.

Doorstroommoeras

Om het resultaat van de ombouw van de beek te bekijken, hadden Waterschap Aa en Maas en ARK-Natuurontwikkeling op woensdag 31 mei een wandeling met toelichting georganiseerd. De Venloop, eigendom van Staatsbosbeheer, werd iets verlegd. Aan de zuidzijde kreeg hij een natuurlijke oever en aan de noordzijde ligt het onderhoudspad met een stevige houtwal. Het oostelijke deel van de loop werd ondieper, waardoor de omliggende percelen een doorstroommoeras werden. Hier werden ook stuwen, dammen en duikers verwijderd. De agrarische percelen aan de oostkant werden deels omgetoverd tot natte hooilanden en deels werd het

overgelaten aan spontane bosontwikkeling. De overige agrarische percelen werden natuurakkers en graslanden, versterkt met elzensingels en struweelhagen. Aan de oostkant werd ook een poel gegraven voor kwetsbare soorten in het gebied, die juist open water nodig hebben. (Bron: "Het Bruujssel" clubblad van Vogelwacht Uden uitgave maart 2017). (DR)

Laatvlieger: zoogdier van het jaar 2017

De zoogdierverseniging heeft 2017 uitgeroepen tot het jaar van de "laatvlieger", een bijzondere vleermuissoort die in ons land voorkomt, met name bij steden en dorpen.

Kennis bundelen en vergroten

Overdag houdt de laatvlieger zich op in gebouwen, bijvoorbeeld in spouwmuuren of onder dakpannen. In het voorjaar verzamelen de vrouwtjes zich in grote kraamgroepen waar ze hun jongen grootbrengen. Deze kraamkolonies worden in Nederland altijd in gebouwen aangetroffen. Je zou kunnen zeggen dat de laatvlieger een echte "cultuurvolger" is, waar mensen wonen, daar vind je de laatvlieger. Als één van de grootste vleermuizen in Nederland kan hij in een nacht grote afstanden afleggen. Op zomeravonden kun je hem zomaar in je achtertuin aantreffen. Daar jaagt hij dan op muggen, moten en kevers, maar ook vind je de laatvlieger wel op het platteland, jagend boven boomgaarden of (koeien)weides. Ondanks dat de laatvlieger voorkomt in onze eigen directe omgeving, is er weinig over het gedrag van het dier bekend, bijvoorbeeld over het balts- en paargedrag. Het doel van het jaar van de laatvlieger is dan ook niet alleen om aandacht te vragen, maar ook om de kennis die er is over dit bijzondere dier te bundelen. (DR)

www.zoogdierverseniging.nl

Zo staat ineens je leven op z'n kop. Je maatje, je liefde van je leven, is er plotseling niet meer. Bij Landschapsbeheer zijn er meer vrijwilligers die dit hebben meegemaakt. Ik heb altijd vol bewondering naar hen gekeken, hoe ze hun leven weer oppakten, toch bleven werken als vrijwilliger en vol goede moed verder gingen. Eenzaam maar niet alleen, dan is het een grote warme familie waarin je bent opgenomen. Iedereen wil ik bedanken voor de warme woorden en lieve kaarten die ik van jullie heb mogen ontvangen.

Wat ook een verrassing was voor mij was dat de buurt zoveel geld voor bloemen had opgehaald dat er genoeg was voor bloemen en een boom in het herinneringsbos. Die hebben we met de hele buurt geplant op Wine haar verjaardag en daar stonden we met alle burens en familie in het herinneringsbos om een mooie linde te planten. Hopelijk wordt die mooie boom heel oud, zodat de bijen en insecten er eeuwen lang plezier van kunnen hebben.

Het leven gaat verder en ook bij Landschapsbeheer en Landerij VanTosse is het druk in deze tijd van het jaar. De Stelt wordt gereed gemaakt om de week van de natuur daar te vieren, de poort naar Landerij VanTosse op de Cereslaan nadert zijn voltooiing. Alles is ontzettend hard gegroeid, ook het onkruid, daar is bijna niet tegen op te werken. De houtwallen die we de afgelopen jaren hebben geplant, staan er goed bij en daar zullen dit jaar nog wel wat meters houtwal bijkomen. Het graan staat, groeit voorspoedig en de whisky, gestookt van onze brouwergerst, ligt te rijpen in bordeauxvaten in Loosbroek.

Op de tuin hebben ze nu ook levende have, met tien kippen en een haan. Wat een leven zal die haan hebben!?

Zo gaat het leven gewoon weer verder, alles komt en gaat, de seizoenen, de levenscycli van planten, bomen en van mensen. Daarom is het mooi dat er een herinneringsbos komt, waar we af en toe stil kunnen staan bij de gebeurtenissen zoals ze op ons af komen, liefde en dood kunnen daar heel dicht naast elkaar liggen. Oss kan hier nog heel lang van genieten.

Beschouwer (Ronald Widdershoven)

landwinkel®
Spierings

Van het land direct naar de klant!

Groenten, Fruit, Verse salades, Boeren zuivel,
Kaas, Vlees, IJs, Streekproducten en Geschenken

SPOOR

Onze openingstijden:

ma	gesloten
di t/m vr	10:00 - 18:00
za	9:00 - 17:00

Wist u dat de familie Spierings, naast het melkvee bedrijf en de sierviskwekerij, ook een Landwinkel heeft? Hier vindt u een ruim assortiment verse producten uit de regio, waaronder VanTosse streekproducten. Kom snel eens langs, wij helpen u graag!

Spierings Vis U vindt ons aan de Oijenseweg 284 in Oss, net buiten de Oijense Zij naast Spierings Vis.

Oijenseweg 284 - Oss - www.landwinkelspierings.nl

van Liempd
Tuin & Parkmachines

www.vanliempdhuizenpark.nl

Weijen 77a 5388 HM Nistelrode
T. 0412- 61 10 04 F. 61 28 40
E. info@vanliempdhuizenpark.nl

DK

**Nu ook op
DONDERDAG**

**ZOTTE
ZATERDAG
EXTRA*
KORTING**
OP DIESEL/BENZINE/LPG

(*Op basis van de DK brandstof adviesprijs.
Deze korting vervangt de huidige korting)

Servicestation de Kock, Full-service tankstation aan de voorzijde.
Self-service aan de achterzijde. 10L getankt, 2 euro korting op een
wasprogramma naar keuze.

HESCHEWEG 223 OSS

MUIFEL

BROUWERIJ

Zin in een Muifelproeverij?

**Bezoek ons nieuwe proeflokaal
op de Vikingenweg 5 in Oss.**

Open op afspraak 06 - 4056 0581

www.muifelbrouwerij.nl

CHRISTIAN
chocolaterie patisserie

Bijzonder smaakvol!

Terwaenen 28
5341 DG Oss

@ossetrotse
Christian Chocolaterie Patisserie

Werkgroep Landschapsbeheer Oss

Werkdagen en mededelingen

Werkschema 2017

Juli

zaterdag 1, vrijdag 7, woensdag 12, vrijdag 21, vrijdag 28

Augustus

zaterdag 5, vrijdag 11, woensdag 16, vrijdag 25, Zaterdag 28

September

zaterdag 2, vrijdag 8, woensdag 13, vrijdag 22, vrijdag 29

Werktijden

De werktijd op de werkdagen is van 9.00-12.30 uur. Werklocatie en verzamelplaats worden tijdig per mail bekend gemaakt. Ook langere werktijden en extra werkdagen worden per mail doorgegeven.

Inlichtingen en aan- of afmeldingen

Inlichtingen en aan- of afmeldingen kunt u mailen naar wergroep@landschapsbeheer-oss.nl of naar pr@landschapsbeheer-oss.nl. U kunt ook bellen naar 0412-642368.

Telefoonnummers

Henk Smouter (algemeen/projectcoördinator) 06-54288252
Tonnie van Hooff (coördinator beheer) 06-37456820 (ook tijdens de werkdagen).

Klusjesochtend

Iedere dinsdag klusjesochtend op onze Landschapswerf aan de Tolstraat 3, 5342 NH Oss tussen 9.00-12.00 uur. Telefoon 0412-474322.

Ingrid den Ouden in de schijnwerpers

Het gebeurt niet vaak dat één van onze mensen met hun vrijwilligerswerk de krant halen. Het overkwam echter wél onze vrijwilliger Ingrid den Ouden, die met een, van twee foto's vergezeld, artikel in het Brabants Dagblad van dinsdag 30 mei figureerde.

Vogelkers en zwerfafval bestrijden

Ingrid, die óók lid is van de boswerkgroep van de gemeente (zie artikel over Bosopzichter Wil Sommerdijk), werd een dag door verslaggever Maarten van den Hurk gevolgd toen ze, samen met haar man Remco, met haar door pony Yoblin getrokken menwagen een inspectietocht door "haar" bossen bij het Willibrordusputje en de Naaldhof maakte. Daar houdt ze al vele jaren de ruiter- en menroutes en de omgeving ervan vrij van opslag van vogelkers en ruimt er ook al het zwerfafval op. Ingrid, die in de tijd dat ze al actief is in de bossen ook een natuur- en bosmaaierscursus volgde, is blij dat de bossen in Oss zuid sinds kort ook voor ruiters en menners toegankelijk zijn en hoopt dat haar voorbeeld ook naar de Maashorst zal overslaan. (DR)

Mutaties Vrijwilligersgroep

De afgelopen periode zijn er weer acht nieuwe vrijwilligers bijgekomen. Eén vrijwilliger liet zich uitschrijven.

Gaston

In volgorde van "binnenkomst" noteerden we: Gaston Smits (20) uit Oss die zijn eerste werkdag had op 7 april bij het Gat van de Dam, Marc van Donzel (52) óók uit Oss die zijn eerste werkdag had op 25 april in de Tolstraat, Johan Spanjers (65) uit Berghem die zijn eerste werkdag aantekende op 12 april bij het entreepunt aan de Cereslaan, Karel Oomen (64) uit Reek die we voor het eerst begroetten op 28 april in het Vierwindenbos en plaatsgenoot Rien van Son (58) die zijn eerste houtstammetjes optilde op 12 mei bij het entreepunt aan de Cereslaan.

Marc

Op de valreep traden nog toe Geertje van der Stappen (50) en Remie Hartman (43) beide uit Heesch, die in de tuinderij werken en Simeon Jansen (30) uit Lith, die bij de werkgroep actief wordt.

Johan

We moesten helaas Hans Schippers uit Oss uitschrijven.

Het totaal aantal vrijwilligers bedraagt nu: 123

Dick Roza

Karel

Moerputtengebied

Onze vrijwilligersgroep bracht tijdens haar uitje op 12 september 2011 een bezoek aan het Moerputtengebied en de Moerputtenbrug bij den Bosch. In het TV-programma "Binnenste Buiten" van maandag 15 mei op NPO 2 werd het gebied uitgebreid belicht door een boswachter van Staatsbosbeheer. Kijk dus op "Uitzending gemist". (DR)

Rien